মার্জিনা MA- 1st sem.

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাৰ বৈশিষ্ট্য
(কেইটামান কবিতাৰ প্ৰসংগত)

আধুনিক অসমীয়া-কবিতাৰ গতি প্ৰবাহৰ দ্বিতীয় তৰংগত যোৱা ঐশ্বৰ্যশালী অসমীয়া ৰোমান্টিক কবিতাৰ পৰিবৰ্তে সৃষ্টি নতুন ধাৰাৰ কবিতাসমূহৰ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতা আখ্যা দিয়া হৈছে। বিংশ শতিকাৰ চল্লিশৰ দশকৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা এই ধাৰাটোৰ কবিতাৰ মূল পটভূমি হ'ল মহাযুদ্ধোত্তৰ অসমীয়া সমাজ জীৱন আৰু বাস্তৱতা। সেয়ে হ'ল ৰোমান্টিক যুগৰ অসমীয়া কবিতাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য সৌন্দৰ্য সন্ধানৰ পৰিবৰ্তে জীৱনৰ পৰিৱৰ্তিত মূল্যবোধৰ প্ৰতি এক নতুন দৃষ্টিভংগী। কবি সকলৰ নব্য-ৰোমান্টিক আবেগ, জীৱনৰ সত্যানুসন্ধানৰ অন্তৰ্দৃষ্টি আৰু সমাজ সচেতনামূলক প্ৰগতিবাদী ভাৱধাৰাই আধুনিক অসমীয়া এই ধাৰাটো বিধৌত কৰিছে। এই ধাৰাটোৱেই অসমীয়া কবিতাৰ অতি সাম্প্ৰতিক কালৰ কবিসকলৰ মনৰ দিগন্তও প্ৰসাৰিত কৰিছে।

প্ৰকৃততে বিষয়-বৈচিত্ৰ্য (বিষয়-বস্তুৰ নিৰ্বাচন), শব্দ-চয়ন, বাক্য-বিন্যাস, ৰচনা-শৈলী, ছন্দৰ ৰূপসজ্জা, মানস-চিত্ৰৰ সৃষ্টি, প্ৰতীক-ব্যঞ্জনাৰ ভাৱ ঘনত্ব ইত্যাদি বিভিন্ন আংগিকেৰে সাম্প্ৰতিক আধুনিক অসমীয়া কবিতাই অভিনৱত্ব লাভ কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও আত্মমুক্তিৰ ইংগিত, বলিষ্ঠ প্ৰতিবাদী সুৰ, প্ৰখৰ সমাজ-চেতনা, ঐতিহ্য চেতনাৰে বৰ্তমানৰ কদৰ্যতাক অস্বীকাৰ আৰু নিঃস্ব জনতাৰ আবেগেৰে সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাৰ ঘনত্ব বাঢ়িছে। আনপিনে স্বদেশ প্ৰেম, গ্ৰাম্য সংস্কৃতি আৰু নাৰী সভ্যতাৰ স্বৰূপ বহুজন কবিৰ কবিতাত স্বকীয় স্বকীয় শৈলীৰ মাজত প্ৰকাশ হৈছে।

এইদৰে যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ আধুনিক অসমীয়া কবি সকলৰ গভীৰ মননশীলতাই জন্ম দিলে সাম্প্ৰতিক আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ বহল ক্ষেত্ৰখনৰ। 'জয়ন্তী'

আলোচনীয়ে গুৰি ধৰা আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ এই প্ৰবাহটো 'পছোৱা', 'ৰামধেনু' আলোচনীয়ে বিশেষভাৱে ত্বৰান্বিত কৰাত অবিহনা যোগাইছিল আৰু আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ ক্ষেত্ৰখন বহল কৰিছিল। কবিতা ৰচনাৰ কাৰণে কবিসকলে বিচাৰি পাইছিল নব্য-ছন্দোময় আৰু গভীৰ অৰ্থপূৰ্ণ বুদ্ধি-দীপ্ত ভাষা।

* আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ গৌৰৱী যুগটিলৈ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাৰ নতুন ঢল বোৱাই অনা অগ্ৰগণ্য কবি কেইগৰাকীৰ অন্যতম হ'ল কবি হেম বৰুৱা। প্ৰকৃতাৰ্থত হেম বৰুৱাকেই সাম্প্ৰতিক আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ জন্মদাতা বুলি কব পাৰি। হেম বৰুৱা প্ৰসংগত ড° শৈলেন ভৰালীয়ে কৈছে— 'জয়ন্তীৰ পাততে কাব্য-জীৱন আৰম্ভ কৰা হেম বৰুৱাই আধুনিক কবিতাৰ বিস্তৃতি আৰু জনপ্ৰিয়তাত বিশিষ্ট অৱদান আগবঢ়াইছে।' 'বালিচন্দা" (১৯৬২), 'মনময়ূৰী" (১৯৬৭) কাব্য সংকলনৰ জৰিয়তে আধুনিক অসমীয়া কবিতালৈ আদৰ্শনীয় বৰঙণি আগবঢ়োৱা কবি হেম বৰুৱাৰ কবিতাত আছে শোষকৰ প্ৰতি ঘৃণা, শ্ৰেণী-হীন সুন্দৰ সমাজ গঠন, নিঃস্ব জনতাৰ প্ৰতি গভীৰ সহানুভূতি আৰু কটু বাস্তৱতাই জীৱনলৈ কঢ়িয়াই অনা কাৰুণ্যৰ প্ৰতি সহৃদয়তাৰ ভাৱনা।

নিৰীহ মানুহৰ জীৱনৰ যন্ত্ৰণা কবি হেম বৰুৱাৰ কবিতাৰ এবিধ প্ৰধান বিষয়-বস্তু। আধুনিক যুগৰ কলুষিত সমাজ ব্যৱস্থাই যন্ত্ৰণা-কাতৰ কৰি তোলা মানুহৰ-আবেগ-অনুভূতিৰ উপলব্ধিয়ে কবিক গভীৰভাৱে দুখ দিছিল। তেনে দুখঃবাদ তেওঁৰ কেইবাটাও কবিতাত

প্ৰকাশ পাইছে। তাৰ উপৰিও আধুনিক যুগৰ তথাকথিত সভ্য সমাজৰ সভ্যতাই সৃষ্টি কৰা কদৰ্য্যতাই কবিৰ অন্তৰ দুখেৰে ভৰাই পেলাইছে। কবিৰ অন্তৰৰ এই দুখবোৰৰ প্ৰকাশ ঘটিছে কেইবাটাও প্ৰখ্যাত কবিতাত। আমাৰ পাঠ্য 'পোহৰতকৈ এন্ধাৰ ভাল' নামৰ কবিতাটি অন্যতম। কবিতাটিত কবিৰ সমকাল চেতনা সুন্দৰভাৱে প্ৰকাশ পাইছে। কবিতাটি কবিৰ আধুনিক সভ্যতাৰ অন্তঃসাৰ শূন্যতাৰ স্বৰূপ উপলব্ধিৰ চৰম প্ৰকাশ। যি সভ্যতাই সকলো মানুহৰ জীৱনত সমানে পোহৰ বিলাই দিব নোৱাৰে সেই সভ্যতাৰ প্ৰয়োজন ক'ত। কবিৰ মনৰ ধাৰণা- সেই সভ্যতাতকৈ প্ৰাচীন সৰল জীৱন আৰু প্ৰাচীন ঐতিহ্যই শ্ৰেষ্ঠ। প্ৰাচীন ঐতিহ্যৰ তুলনাত আধুনিক যুগৰ সভ্যতা ধ্বংসকামী আৰু বিভীষিকাময়ী। এই সভ্যতাৰ মলিন আদৰ্শৰ মাজত মানুহবোৰ যেন জীয়াই আছে মানবীয় মূল্যবোধ হেৰুৱাই কৃত্ৰিম ভাৱে —

"সময়ৰ বালুকাৰাশিত পদচিহ্ন ৰখা
উন্মাদ বাসনা আমাৰ নাই। আমি
বুৰঞ্জীৰ শিলাখণ্ডৰ জীৱন্ত ফচিল।"

সেয়েহে মানৱতাহীন বৰ্তমানৰ আধুনিকতাৰ পৰিবৰ্তে অতীতৰ বুকুত লুকাই থকা শান্তি বিচাৰি কবিয়ে তেওঁৰ প্ৰাণত জাগি উঠা অতীত প্ৰিয়তাৰ কথা কৈছে এনেদৰে — "হেৰা শকুন্তলা, তোমাৰ আঙুলিৰ অগ্নিদলনাৰে নুমাই দিয়া, ৰাজ কাৰেঙৰ মলিনতাৰ জুই।"

কবিৰ এই অতীত প্ৰিয়তা আধুনিকতাৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা কদৰ্য্যতাৰ প্ৰতি কবি হৃদয়ত সৃষ্টি হোৱা প্ৰচণ্ড ক্ষোভ আৰু খেদ। কবিয়ে সেই ক্ষোভ আৰু খেদ নাইকিয়া কৰিব বিচাৰিছে অতীতৰ সৰলতাৰ মাজত।

শেষত কবিয়ে আধুনিক যুগৰ অন্ত আনি বৰ্তমানৰ সমাপ্তি বিচাৰিছে। কবিৰ বাসনা বৰ্তমানৰ সভ্য সমাজৰ কঠিন বাস্তৱতাৰ সমাপ্তি ঘটিলেহে নতুন পোহৰৰ সৃষ্টি হ'ব, যিয়ে সকলোৰে কল্যাণ সাধিব। সেয়েহে কবিয়ে কৈছে —

"শংকা কিহৰ ?
নতুন পুৰণি কৌটা পোহৰত আমাৰ ভুই
আমাৰ দুৱত ভীমাৰ স্নান।"

হেম বৰুৱাৰ কবিতা সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতা শৈলীৰ বৈশিষ্ট্যৰে পৰিপূৰ্ণ। প্ৰতীকৰ ধ্বনিশীলতা, মানস-চিত্ৰৰ বিচিত্ৰতা, ছন্দৰ বন্ধনমুক্তি আৰু ভাষাৰ বিবিধতা সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাৰ এবাৰ নোৱাৰা অভিনৱ আংগিক। হেম বৰুৱাৰ কবিতাত এই আংগিকবোৰৰ সমাহাৰ দেখা পোৱা যায়। মানস-চিত্ৰ অংকন তেওঁৰ কবিতাৰ বৈভৱ। তেওঁৰ মানস-চিত্ৰই কবিতাত সংগতিময় বিচিত্ৰতা প্ৰকাশ কৰিছে। 'পোহৰলৈ এন্ধাৰ এল' কবিতাত কবিৰ সেই মানস চিত্ৰ অংকন আৰু ব্যঞ্জনাময়ী প্ৰতীকৰ প্ৰয়োগ দেখা পোৱা যায়। তাৰ উপৰিও কবি প্ৰাণৰ অভিপ্ৰেত এষাই কবিতাটিত নতুন ছান্দসিক ৰূপ লাভ কৰিছে। শব্দ চয়নতো কবিয়ে স্বকীয় অভিৰুচিৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে।

কবিতাটিয়ে সম্পূৰ্ণৰূপে সাম্প্ৰতিক কালৰ অসমীয়া কবিতাৰ লক্ষণ-বৈশিষ্ট্য প্ৰকাশ কৰিছে।

Dimbeswar Baruah.
Associate Professor, Deptt. of Assam